

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
MACIEJ SZPUNAR
prezentate la 3 septembrie 2014¹

Cauza C-375/13

**Harald Kolassa
împotriva
Barclays Bank plc**

[cerere de decizie preliminară formulată de Handelsgericht Wien (Austria)]

„Spațiul de libertate, securitate și justiție — Competența judiciară în materie civilă și comercială — Contracte încheiate de consumatori — Consumator cu domiciliul într-un stat membru care a cumpărat de pe piața secundară de la un intermediar stabilit în alt stat membru titluri emise de o bancă stabilită într-un al treilea stat membru — Competența pentru acțiunile îndreptate împotriva băncii emitente a titlurilor respective”

I – Introducere

1. O bancă cu sediul în Regatul Unit care a emis certificate pe piața primară în Germania poate fi acționată în justiție în răspundere contractuală și/sau delictuală în fața instanței austriece de la locul unde se află domiciliul unui investitor lezat, care a dobândit astfel de certificate de pe piața secundară? Această problemă se află la baza prezentei trimiteri preliminare. Domnul Kolassa și Barclays Bank plc (denumită în continuare „Barclays Bank”) sunt părțile din litigiul principal.

2. Handelsgericht Wien (Tribunalul Comercial din Viena, Austria) a adresat Curții patru întrebări preliminare privind interpretarea articolului 5 punctul 1 litera (a) și punctul 3, precum și a articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială².

3. În prezentele concluzii, vom cita în mai multe rânduri jurisprudența Curții cu privire la Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială³ (denumită în continuare „Convenția de la Bruxelles”), dat fiind că, întrucât Regulamentul nr. 44/2001 înlocuiește Convenția de la Bruxelles, interpretarea furnizată de Curte în ceea ce privește dispozițiile acestei convenții se aplică de asemenea dispozițiilor regulamentulului menționat atunci când dispozițiile acestor instrumente pot fi calificate drept echivalente⁴.

1 — Limba originală: franceza.

2 — JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74.

3 — JO 1972, L 299, p. 32. Această convenție a fost modificată prin Convenția din 9 octombrie 1978 privind aderarea Regatului Danemarcei, a Irlandei și a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (JO L 304, p. 1 și – text modificat – p. 77, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 16), prin Convenția din 25 octombrie 1982 privind aderarea Republicii Elene (JO L 388, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 118), prin Convenția din 26 mai 1989 privind aderarea Regatului Spaniei și a Republicii Portugheze (JO L 285, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 11, p. 3) și prin Convenția din 29 noiembrie 1996 privind aderarea Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei (JO 1997, C 15, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 11, p. 164).

4 — Hotărârea TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243, punctul 36 și jurisprudența citată).

II – Cadrul juridic

A – Dreptul Uniunii

4. Considerentul (11) al Regulamentului nr. 44/2001 prevede:

„Normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului și, astfel, trebuie să fie întotdeauna disponibilă, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt factor de legătură. În cazul persoanelor juridice, domiciliul trebuie să fie definit în mod independent, în vederea ameliorării transparenței normelor comune și a evitării conflictelor de competență.”

5. Capitolul II din acest regulament (articolele 2-31) se referă la normele de competență. Secțiunea 1 din capitolul II (articolele 2-4) este intitulată „Dispoziții generale”. Articolul 2 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede că, „[s]ub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliat pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor statului membru în cauză”.

6. Secțiunea 2 din capitolul II (articolele 5-7) din regulamentul menționat este intitulată „Competențe speciale”. În temeiul articolului 5 din acesta:

„O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru:

1. (a) în materie contractuală, în fața instanțelor de la locul în care obligația care formează obiectul cererii a fost sau urmează a fi executată;
- (b) în sensul aplicării prezentei dispoziții și în absența vreunei convenții contrare, locul de executare a obligației în cauză este:
  - în cazul vânzării de mărfuri, locul dintr-un stat membru unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile;
  - în cazul prestării de servicii, locul dintr-un stat membru unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie prestate serviciile;
- (c) în cazul în care nu se aplică litera (b), se aplică litera (a);

[...]

3. în materie delictuală și cvasidelictuală, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă;

[...]”

7. Articolul 15 din Regulamentul nr. 44/2001, care este cuprins în secțiunea 4 din capitolul II (articolele 15-17) din acesta, prevede la alineatul (1):

„În ceea ce privește un contract încheiat de o persoană, consumatorul, într-un scop care se poate considera că se situează în afara domeniului său profesional, competența se determină în conformitate cu dispozițiile din prezenta secțiune, fără a se aduce atingere articolului 4 și articolului 5 punctul 5, în cazul în care:

- (a) contractul are ca obiect vânzarea de bunuri mobile corporale în rate egale, fixe și eșalonate;
- (b) contractul are ca obiect un împrumut rambursabil în rate egale, fixe și eșalonate, sau orice altă formă de credit încheiat în scopul finanțării vânzării de bunuri mobile corporale;
- (c) în toate celelalte cazuri, contractul a fost încheiat cu o persoană care desfășoară activități comerciale sau profesionale în statul membru pe teritoriul căruia este domiciliat consumatorul sau, prin orice mijloace, își direcționează activitățile spre acel stat membru sau spre mai multe state, inclusiv statul membru respectiv, iar contractul intră în sfera de acțiune a acestor activități.”

8. Articolul 16 alineatul (1) din același regulament prevede că „[u]n consumator poate introduce o acțiune împotriva celeilalte părți la contract fie înaintea instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia partea în cauză își are domiciliul, fie înaintea instanțelor din locul unde consumatorul își are domiciliul”.

9. Articolul 24 din regulamentul menționat, care face parte din secțiunea 7 din capitolul II din acesta, prevede:

„Cu excepția cazurilor în care competența este determinată de alte dispoziții ale prezentului regulament, instanța din statul membru în fața căreia se înfățișează pârâtul este competentă. Această regulă nu se aplică în cazul în care înfățișarea are ca obiect contestarea competenței sau o altă instanță are competență exclusivă în temeiul articolului 22.”

10. Secțiunea 8 din capitolul II din Regulamentul nr. 44/2001, intitulată „Verificarea competenței și admisibilității”, este compusă din articolele 25 și 26, care au următorul cuprins:

„Articolul 25

Dacă o instanță dintr-un stat membru este sesizată pe cale principală cu un litigiu asupra căruia instanța din alt stat membru este exclusiv competentă în temeiul articolului 22, aceasta se declară, din oficiu, incompetentă.

Articolul 26

(1) Dacă pârâtul domiciliat pe teritoriul unui stat membru este acționat în justiție înaintea unei instanțe dintr-un alt stat membru și nu se înfățișează în fața acesteia, instanța se declară, din oficiu, incompetentă în cazul în care competența sa nu rezultă din dispozițiile prezentului regulament.

(2) Instanța este obligată să suspende acțiunea până când se constată că pârâtul a putut primi actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent în timp util pentru pregătirea apărării sau că au fost întreprinse toate demersurile necesare în acest sens.

[...]”

B – *Dreptul austriac*

11. Articolul 11 din Legea privind piața de capital (Kapitalmarktgesetz), în versiunea aplicabilă faptelor din litigiul principal, prevede printre altele condițiile răspunderii emitentului unui prospect în ceea ce privește prejudiciul suferit de un investitor care s-a bazat pe informațiile conținute în acesta.

12. Articolul 26 din Legea privind fondurile de investiții (Investmentfondsgesetz), în versiunea aplicabilă faptelor din litigiul principal, prevede printre altele că, înainte de încheierea contractului, cumpărătorul unor unități de fonduri comune de plasament străine trebuie să primească gratuit un exemplar din dispozițiile care reglementează fondul și/sau statutul societății de investiții, un prospect al societății de investiții străine și o copie a ofertei de încheiere a contractului și că prospectul trebuie să cuprindă toate informațiile care, la momentul emiterii ofertei, prezintă o importanță deosebită pentru evaluarea unităților de fonduri comune de plasament străine.

III – Situația de fapt din litigiul principal și întrebările preliminare

13. Barclays Bank, bancă având sediul în Londra (Regatul Unit) și care deține și o sucursală la Frankfurt am Main (Germania), a emis certificate și le-a vândut unor investitori instituționali, printre care se numără și DAB Bank AG, cu sediul în München (Germania). Nu a avut loc nicio vânzare către particulari.

14. Emiterea certificatelor a avut loc în temeiul unui prospect de bază din 22 septembrie 2005 și al condițiilor generale din 20 decembrie 2005 (inclusiv anexe). La cererea Barclays Bank, acest prospect de bază a fost notificat și în Austria. Certificatele au fost emise în anul 2006. Rambursarea este scadentă în anul 2016.

15. O societate cu sediul în Frankfurt am Main avea ca atribuție gestionarea achiziției în calitate de casă de compensare. La această societate a fost depus și titlul colectiv al certificatului.

16. DAB Bank AG a transferat certificatele filialei sale din Austria, direktanlage.at AG, care le-a revândut unor particulari, printre care domnul Kolassa, cu domiciliul în Austria, care a investit o anumită sumă în aceste certificate.

17. De fiecare dată, ordinele au fost emise și executate în numele societăților respective. Societatea direktanlage.at AG a executat ordinul primit de la domnul Kolassa, conform condițiilor sale generale, în regim de „depozit de valori mobiliare”, ceea ce înseamnă că direktanlage.at AG deține – ca fond de acoperire – certificatele la München în nume propriu și pe seama clientului său. Domnul Kolassa putea numai să solicite livrarea certificatelor aferente cotei sale de participație la fondul de acoperire, în condițiile în care certificatele nu puteau fi transferate pe numele său.

18. Astfel, certificatul are la bază un împrumut al unei întreprinderi sub forma unor obligațiuni la purtător. Suma care trebuie rambursată și, astfel, valoarea certificatului se stabilesc pe baza unui indice format dintr-un portofoliu al mai multor fonduri de bază, astfel încât valoarea certificatului este direct legată de acest portofoliu. Portofoliul urma să fie instituit și administrat de o societate cu răspundere limitată cu sediul în Germania.

19. Administratorul acestei societăți și-a folosit influența în cadrul societății respective pentru a efectua noi aporturi de capital în cadrul sistemului piramidal de fraudă de mari dimensiuni pe care l-a instituit. Acesta a fost condamnat în Germania, în anul 2011, la o pedeapsă cu închisoarea de zece ani și opt luni pentru înșelăciune, fals în înscrisuri și evaziune fiscală.

20. În prezent, valoarea certificatelor este estimată la zero euro.

21. În aceste condiții, domnul Kolassa a introdus o acțiune la Handelsgericht Wien împotriva Barclays Bank prin care invocă drepturi atât de natură contractuală (drepturi întemeiate pe contractul de împrumut, dobândirea împrumutului și încălcarea obligațiilor precontractuale de protecție și de informare), cât și delictuală (drepturi întemeiate pe neregularitățile care au afectat prospectul și controlul, în special cu încălcarea Legii privind piața de capital și a Legii privind fondurile de investiții). Domnul Kolassa susține că instanța sesizată este competentă, în principal, în temeiul articolului 15 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 44/2001 sau, în subsidiar, în temeiul articolului 5 punctul 1 litera (a) și punctul 3 din regulamentul menționat.

22. Barclays Bank contestă atât criticile invocate de domnul Kolassa, cât și competența instanței sesizate.

23. Ținând seama de argumentele părților și de numărul important de proceduri paralele în curs, Handelsgericht Wien a considerat că era necesar și oportun să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) a) În ceea ce privește articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul [nr. 44/2001], formularea «în ceea ce privește un contract încheiat de o persoană, consumatorul, într-un scop care se poate considera că se situează în afara domeniului său profesional», cuprinsă în articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul [nr. 44/2001], trebuie interpretată în sensul că
- i) un reclamant care, în calitate de consumator, a dobândit de pe piața secundară o obligațiune la purtător și care, în prezent, invocă drepturi împotriva emitentului obligațiunii în temeiul condițiilor de împrumut, al încălcării obligațiilor de informare și de control și al răspunderii emitentului în temeiul prospectului de emisiune, se poate întemeia pe criteriile de stabilire a competenței prevăzute de dispoziția menționată în cazul în care, prin cumpărarea valorii mobiliare de la un terț, s-a subrogat în drepturile subscriitorului inițial al împrumutului în cadrul contractului încheiat cu emitentul?
  - ii) [în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare litera a) punctul i),] reclamantul poate să invoce și competența prevăzută la articolul 15 din [Regulamentul nr. 44/2001] în cazul în care terțul, de la care a cumpărat obligațiunea la purtător, a achiziționat la rândul său această obligațiune într-un scop care se poate considera că se situează în domeniul său profesional, astfel încât se poate considera că reclamantul a preluat raportul de împrumut de la o persoană care nu are calitatea de consumator?
  - iii) [în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare litera a) punctele i) și ii),] consumatorul reclamant se poate întemeia pe competența prevăzută la articolul 15 din [Regulamentul nr. 44/2001] chiar și în cazul în care deținătorul obligațiunii nu este reclamantul, ci terțul care a fost mandatat de reclamant să achiziționeze titlul de valoare și care nu are calitatea de consumator, deținând – conform contractului – titlul de valoare în nume propriu și pe seama reclamantului, acesta din urmă neputând invoca împotriva terțului decât un drept de predare a obligațiunii născut din raportul obligațional?
- b) [În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare litera a) punctul i),] în temeiul articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul [nr. 44/2001], instanța sesizată în materie contractuală cu privire la drepturi invocate în temeiul dobândirii unei obligațiuni este competentă în mod accesoriu să se pronunțe și în materie delictuală?
- 2) a) În ceea ce privește articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul [nr. 44/2001], formularea «în materie contractuală», cuprinsă în articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul [nr. 44/2001], trebuie interpretată în sensul că

- i) un reclamant care, în calitate de consumator, a cumpărat de pe piața secundară o obligațiune la purtător și care, în prezent, invocă drepturi împotriva emitentului obligațiunii în temeiul condițiilor de împrumut, al încălcării obligațiilor de informare și de control și al răspunderii emitentului în temeiul prospectului de emisiune poate să invoce criteriile de stabilire a competenței prevăzute de dispoziția menționată în cazul în care, prin cumpărarea valorii mobiliare de la un terț, s-a subrogat în drepturile subscriitorului inițial al împrumutului în cadrul contractului încheiat cu emitentul?
  - ii) [în cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare litera a) punctul i),] reclamantul se poate întemeia și pe competența prevăzută la articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul [nr. 44/2001] în cazul în care deținătorul obligațiunii nu este reclamantul, ci terțul mandatat de reclamant să achiziționeze titlurile de valoare și care deține, conform contractului, titlul de valoare în nume propriu și pe seama reclamantului, acesta din urmă neputând invoca împotriva terțului decât un drept de predare a obligațiunii născut din raportul obligațional?
  - b) [în cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare litera a) punctul i),] în temeiul articolului 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul [nr. 44/2001], instanța sesizată în materie contractuală cu privire la drepturi invocate în temeiul dobândirii unei obligațiuni este competentă în mod accesoriu să se pronunțe și în materie delictuală?
- 3) a) În ceea ce privește articolul 5 punctul 3 din Regulamentul [nr. 44/2001], în cadrul emiterii unei obligațiuni la purtător, drepturile întemeiate pe răspunderea emitentului aferentă prospectului de emisiune și drepturile născute ca urmare a nerespectării obligațiilor de protecție și de informare reprezintă drepturi delictuale sau cvasidelictuale în sensul articolului 5 punctul 3 din Regulamentul [nr. 44/2001]?
- [În cazul unui răspuns afirmativ la a treia întrebare litera a) primul paragraf,] acest lucru este valabil și în cazul în care o persoană care nu este ea însăși deținătoarea obligațiunii, ci are doar un drept la restituire față de persoana care deține obligațiunea în calitate de mandatar, invocă aceste drepturi împotriva emitentului?
- b) Formularea «locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă» cuprinsă în articolul 5 punctul 3 din Regulamentul [nr. 44/2001] trebuie interpretată în sensul că, în cazul în care un titlu de valoare a fost dobândit pe baza unor informații intenționate,
  - i) trebuie să se prezume că locul prejudiciului este domiciliul persoanei prejudiciate, înțeles ca fiind centrul intereselor acesteia?
  - ii) [În cazul unui răspuns afirmativ la a treia întrebare litera b) punctul i),] acest lucru este valabil și în cazul în care ordinul de cumpărare și transferul titlurilor de valoare pot fi revocate până la definitivarea tranzacției, iar tranzacția a avut loc într-un alt stat membru după un interval de timp ulterior debitării contului persoanei prejudiciate?
- 4) În ceea ce privește verificarea competenței și elementele de fapt dublu relevante, în cadrul verificării competenței conform articolelor 25 și 26 din Regulamentul [nr. 44/2001], instanța sesizată trebuie să administreze probe privind faptele în litigiu care sunt relevante atât în ceea ce privește problema competenței, cât și existența dreptului invocat («elemente de fapt dublu relevante») sau poate aprecia, în vederea luării unei decizii privind competența, că afirmațiile reclamantului sunt corecte?”

IV – Analiză

24. Instanța de trimitere arată că nu a putut să constate existența unui raport contractual „direct” între părți. Aceasta are nevoie să cunoască interpretarea Curții pentru a stabili în ce categorie autonomă a Regulamentului nr. 44/2001 (materie contractuală sau delictuală) trebuie încadrate drepturile invocate de domnul Kolassa.

A – Cu privire la prima întrebare

25. Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, Curții să stabilească dacă, într-o cauză precum cea din litigiul principal, sunt îndeplinite condițiile articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, ceea ce ar avea drept consecință faptul că domnul Kolassa ar putea introduce, în temeiul articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, o acțiune în Austria împotriva Barclays Bank.

26. Trei condiții trebuie îndeplinite pentru a stabili competența în temeiul articolului 15 alineatul (1) din acest regulament. În primul rând, trebuie să fie vorba despre un consumator, cu alte cuvinte despre o persoană care nu este angajată în activități comerciale sau profesionale⁵; în al doilea rând, dreptul de a exercita acțiunea trebuie să se refere la un contract de consum încheiat între consumator și o persoană care desfășoară activități comerciale sau profesionale; în sfârșit, în al treilea rând, un astfel de contract trebuie să se încadreze în una dintre categoriile prevăzute la alineatul (1) literele (a)-(c) al articolului 15.

27. Instanța de trimitere nu precizează care dintre cele trei opțiuni prevăzute la articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 ar putea fi aplicabilă [litera (a), (b) sau (c)]. În opinia noastră, nu poate fi vorba decât despre opțiunea prevăzută la litera (c), în temeiul căreia persoana care desfășoară activități comerciale sau profesionale trebuie să le exercite în statul membru pe teritoriul căruia este domiciliat consumatorul sau, prin orice mijloace, să le direcționeze spre acel stat membru sau spre mai multe state, inclusiv statul membru respectiv, iar contractul trebuie să se încadreze în sfera acestor activități. Aplicarea normelor de competență care rezultă din articolul 15 alineatul (1) litera (a) (vânzarea de bunuri mobile corporale în rate egale, fixe și eşalonate) și litera (b) (un împrumut rambursabil în rate egale, fixe și eşalonate, sau orice altă formă de credit încheiat în scopul finanțării vânzării de bunuri mobile corporale) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie înlăturată pentru simplul motiv că certificatele nu constituie bunuri mobile corporale în sensul articolului 15 alineatul (1) literele (a) sau (b).

28. Prima și a treia condiție par îndeplinite în speță. Domnul Kolassa a acționat în calitate de consumator, întrucât tranzacția în discuție nu face parte din activitățile comerciale sau profesionale ale acestuia. În plus, prospectul referitor la certificatul în discuție a fost publicat în Austria, iar Barclays Bank și-a direcționat astfel activitatea către acest stat membru în sensul articolului 15 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 44/2001.

29. A existat însă un „contract încheiat de [...] consumator [...]”? Acesta este elementul esențial al primei întrebări.

30. Potrivit guvernului olandez, se poate deduce din faptele descrise de instanța de trimitere că domnul Kolassa și Barclays Bank au contractat efectiv obligații reciproce. Mai precis, argumentele guvernului olandez sunt structurate după cum urmează: Barclays Bank ar avea obligația, ținând seama de modalitățile de calcul descrise în prospect, să ramburseze împrumutul obligatoriu domnului Kolassa. Acesta din urmă ar avea obligația de a plăti prețul obligațiunii. Desigur, domnului Kolassa nu i s-ar preda certificatul de către administrator și ar obține doar un drept la livrarea titlului la purtător, însă

5 — A se vedea de exemplu Hotărârea Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, punctul 32 și jurisprudența citată).

acest certificat ar reprezenta totuși un drept la plata de către Barclays Bank a unei sume determinate consumatorului. Barclays Bank ar avea, așadar, o datorie față de cel care a dobândit obligațiunea, chiar dacă certificatul, conform condițiilor generale ale administratorului, rămâne în depozitul acestuia. Acest lucru ar însemna că domnul Kolassa ar trebui să fie considerat în orice caz deținătorul obligațiunii în sensul economic al termenului.

31. În ceea ce îl privește pe domnul Kolassa, acesta adaugă că, dat fiind că articolul 15 din Regulamentul nr. 44/2001 urmărește să protejeze consumatorul, trebuie să se dea o interpretare largă acestui articol.

32. Nu suntem convinși de aceste argumente.

33. Potrivit jurisprudenței constante, noțiunile utilizate de Regulamentul nr. 44/2001, în special cele care figurează la articolul 15 alineatul (1) din acest regulament, trebuie interpretate în mod autonom, referindu-se în principal la sistemul și la obiectivele regulamentului menționat, pentru a se asigura aplicarea sa uniformă în toate statele membre⁶. Or, noțiunea „contract încheiat de [...] consumator” nu depinde de calificările din dreptul național.

34. Potrivit jurisprudenței Curții, chiar în temeiul modului de redactare atât a părții introductive a alineatului (1) al articolului 15 din Regulamentul nr. 44/2001, cât și a aceluiași alineat litera (c) al respectivului articol, acesta impune cerința unui „contract” care să fie „încheiat” de consumator cu o persoană care desfășoară activități comerciale sau profesionale⁷. Această constatare este confirmată în plus de titlul secțiunii 4 din capitolul II din acest regulament, din care face parte articolul 15, care se referă la „[c]ompetența în materia contractelor *încheiate*[⁸] de consumatori”⁹.

35. Considerăm că nu a avut loc o *încheiere* a unui contract în sensul articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 și că, în consecință, acest articol nu se aplică unui caz precum cel din speță.

36. Desigur, domnul Kolassa, în calitate de consumator austriac, avea intenția de a participa la operațiunea de investiții pusă în aplicare de Barclays Bank în calitate de societate emitentă engleză, care făcuse obiectul unei publicități în Austria prin intermediul unui prospect specific. Acesta afirmă că banca cu care a încheiat contractul, direktanlage.at AG, nu își asuma niciun risc economic.

37. Cu toate acestea, o astfel de constatare nu poate sta la baza concluziei că exista un contract între domnul Kolassa și Barclays Bank.

38. Singurul contract încheiat de domnul Kolassa era un contract încheiat cu direktanlage.at AG. Suntem conștienți de faptul că, în temeiul dreptului național aplicabil, Barclays Bank are anumite obligații față de domnul Kolassa¹⁰. Totuși, aceste obligații nu rezultă din încheierea unui contract între domnul Kolassa și direktanlage.at AG.

39. Nu vedem nici un motiv să adoptăm o interpretare mai largă sau „economică” a articolului 15 din Regulamentul nr. 44/2001, care ar fi contrară modului de redactare a acestei dispoziții, pentru motivul că ar fi necesar să fie protejat consumatorul în calitate de actor mai defavorizat.

6 — A se vedea în acest sens Hotărârile Engler (C-27/02, EU:C:2005:33, punctul 33), Pammer și Hotel Alpenhof (C-585/08 și C-144/09, EU:C:2010:740, punctul 55), Mühlleitner (C-190/11, EU:C:2012:542, punctul 28) și Česká spořitelna (EU:C:2013:165, punctul 25).

7 — Hotărârea Ilsinger (C-180/06, EU:C:2009:303, punctul 53).

8 — Sublinierea noastră.

9 — Hotărârea Ilsinger (EU:C:2009:303, punctul 53).

10 — Reprezentantul Barclays Bank a afirmat în cadrul ședinței că certificatul în discuție este supus dreptului civil german. Ar fi vorba despre un titlu la purtător, potrivit normelor articolului 793 și următoarele din Codul civil german. Din acest titlu ar decurge anumite drepturi pentru domnul Kolassa, precum dreptul la rambursare în momentul ajungerii la scadență. Aceste drepturi ar fi determinate prin lege și nu ar rezulta dintr-o relație contractuală.

40. Articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 constituie o derogare atât de la norma generală de competență prevăzută la articolul 2 alineatul (1) din acest regulament, potrivit căreia competența revine instanțelor statului membru pe teritoriul căruia este domiciliat pârâtul, cât și de la norma specială de competență în domeniul contractelor, prevăzută la articolul 5 punctul 1 din același regulament, potrivit căreia competența revine instanțelor de la locul în care obligația care formează obiectul cererii a fost sau urmează a fi executată¹¹.

41. În această privință, este adevărat că, deși articolul 15 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 44/2001 are ca scop protecția consumatorilor, aceasta nu înseamnă că protecția acordată este absolută¹². Această dispoziție este redactată în mod clar și pune în balanță interesele consumatorilor și pe cele ale persoanei care desfășoară activități comerciale sau profesionale. Întrucât constituie o excepție de la regula generală, dispoziția menționată trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte¹³.

42. Obiectul principal al Regulamentului nr. 44/2001 este de a asigura securitatea juridică în materia stabilirii competenței jurisdicționale în cadrul pieței interne. În considerentul (11) al regulamentului menționat se afirmă astfel că normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate.

43. A admite competența instanței consumatorului într-o situație precum cea din speță ar fi contrar unei asemenea previzibilități.

44. Propunem Curții să nu sacrifice modul clar de redactare a articolului 15 din Regulamentul nr. 44/2001, precum și rațiunea de a fi a acestuia în economia regulamentului menționat pentru a adopta o abordare „economică” în scopul protecției unui consumator. Ar reveni legiuitorului Uniunii sarcina de a acționa în acest sens în cazul în care ar constata existența unei nevoi de a acționa¹⁴.

45. În consecință, propunem Curții să răspundă la prima întrebare că articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că impune încheierea unui contract între părțile la un litigiu. Atunci când un consumator a dobândit un certificat care reprezintă împrumutul unei întreprinderi sub forma unei obligațiuni la purtător nu de la emitentul acestui certificat, ci de la un terț care l-a obținut chiar el de la emitent, nu s-a încheiat un contract între consumator și emitentul certificatului.

B – Cu privire la a doua întrebare

46. Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere ridică, în esență, aceleași probleme precum cele examinate până în prezent, dar de această dată referindu-se la regula prevăzută la articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001, potrivit căreia, „în materie contractuală”, o persoană poate fi acționată în justiție în fața instanțelor de la locul în care obligația a fost sau urmează a fi executată.

47. În întrebarea sa, instanța de trimitere pare să plece de la ideea că persoana lezată s-a subrogat subscriitorului inițial al împrumutului în cadrul contractului încheiat cu emitentul. În cazul în care instanța de trimitere ar constata că domnul Kolassa s-a subrogat subscriitorului respectiv întrucât acesta ar fi *dobândit toate drepturile și obligațiile societății direktanlage.at AG* și, pentru acest motiv, ar fi devenit parte contractantă la contractul încheiat cu Barclays Bank, ar fi vorba, în opinia noastră,

11 — Hotărârile Pammer și Hotel Alpenhof (EU:C:2010:740, punctul 53), precum și Mühleitner (EU:C:2012:542, punctul 26).

12 — Hotărârile Pammer și Hotel Alpenhof (EU:C:2010:740, punctul 70), precum și Mühleitner (EU:C:2012:542, punctul 33).

13 — A se vedea Hotărârea Mühleitner (EU:C:2012:542, punctul 27).

14 — Pentru încercările de consolidare a protecției investitorului (consumator), a se vedea von Hein, J., „Verstärkung des Kapitalanlegerschutzes: Das Europäische Zivilprozessrecht auf dem Prüfstand”, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* (2011), p. 369-373 și în special p. 372.

despre „materia contractuală” în sensul articolului 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001. Considerațiile care urmează presupun că nu astfel stau lucrurile, dat fiind că instanța de trimitere constată ea însăși, în propriile considerații care stau la baza trimiterii, că domnul Kolassa nu este legat contractual de Barclays Bank potrivit normelor generale ale dreptului civil austriac.

48. Atât Curtea, cât și doctrina¹⁵ interpretează în mod diferit noțiunile de contract în cadrul articolului 15 și, respectiv, al articolului 5 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001.

49. În ceea ce privește articolul 5 punctul 1 menționat, Curtea interpretează în mod autonom și larg noțiunea „materie contractuală”¹⁶. În special, acest articol nu impune, în opinia Curții, *încheierea* unui contract¹⁷. Identificarea unei obligații contractuale este totuși indispensabilă pentru ca această dispoziție să poată fi aplicată, dat fiind că competența jurisdicțională în temeiul acestei dispoziții este stabilită în funcție de locul în care obligația contractuală care formează obiectul cererii a fost sau urmează a fi executată.

50. Astfel, potrivit unei jurisprudențe constante, începând cu Hotărârea Handte¹⁸, noțiunea „materie contractuală” în sensul articolului 5 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001¹⁹ nu poate fi înțeleasă în sensul că vizează o situație în care nu există niciun angajament asumat în mod liber de către o parte față de cealaltă. În această cauză, era vorba despre o serie de contracte internaționale de mărfuri în care obligațiile contractuale ale părților variau de la un contract la altul, astfel încât drepturile contractuale pe care subdobânditorul le putea invoca împotriva vânzătorului său imediat nu erau neapărat aceleași cu cele pe care producătorul și le asumase în relațiile sale cu primul cumpărător²⁰.

51. În speță, operațiunile dintre diferitele părți sunt mai dificil de clasificat. Cu toate acestea, la fel ca în cauza care a determinat pronunțarea Hotărârii Handte (EU:C:1992:268), ne aflăm în prezența unei serii de contracte și nu se poate considera că există, între domnul Kolassa și Barclays Bank, un „angajament asumat în mod liber de către o parte față de cealaltă”.

52. Din această jurisprudență rezultă că între domnul Kolassa și Barclays Bank nu există o legătură contractuală în sensul articolului 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001.

53. Trebuie să repetăm că, astfel cum a subliniat instanța de trimitere, în temeiul dreptului național aplicabil, Barclays Bank are anumite obligații față de domnul Kolassa. Aceste obligații nu sunt însă de natură contractuală în sensul dispoziției citate anterior.

54. În consecință, propunem Curții să răspundă la a doua întrebare că articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că impune o relație contractuală în sensul unui angajament asumat în mod liber de către o parte față de cealaltă. O astfel de relație nu există într-o situație în care un particular a dobândit un certificat care reprezintă împrumutul unei întreprinderi sub forma unei obligațiuni la purtător nu de la emitentul acestui certificat, ci de la un terț care l-a obținut la rândul său de la emitent.

15 — A se vedea de exemplu Kropholler, J., și von Hein, J., *Europäisches Zivilprozessrecht*, ediția a noua, Verlag Recht und Wirtschaft, Frankfurt am Main, 2011, articolul 5, EuGVO punctul 6; Geimer, R., *Europäisches Zivilverfahrensrecht*, ediția a treia, Verlag C.H. Beck, München, 2010, articolul 5, EuGVVO punctul 24, și Bach, I., „Was ist wo Vertrag und was wo nicht?”, *Internationales Handelsrecht* (2010), p. 17-25 și în special p. 23.

16 — Hotărârea Engler (EU:C:2005:33, punctele 33 și 48). În această hotărâre, Curtea se referă la Concluziile avocatului general Jacobs, potrivit cărora o astfel de abordare pare să reflecte intenția implicită a termenilor utilizați în diferitele versiuni lingvistice ale acestei dispoziții, termeni care sunt clar mai cuprinzători decât cei ai articolului 15 din Regulamentul nr. 44/2001. A se vedea Concluziile avocatului general Jacobs prezentate în cauza Engler (C-27/02, EU:C:2004:414, punctul 38).

17 — Hotărârile Tacconi (C-334/00, EU:C:2002:499, punctul 22) și Česká spořitelna (EU:C:2013:165, punctul 46).

18 — C-26/91, EU:C:1992:268, punctul 15. A se vedea de asemenea Hotărârea OTP Bank (C-519/12, EU:C:2013:674, punctul 23 și jurisprudența citată).

19 — Trebuie să precizăm că, în Hotărârea Handte (EU:C:1992:268), Curtea a interpretat articolul 5 punctul 1 din Convenția de la Bruxelles.

20 — Hotărârea Handte (EU:C:1992:268, punctul 17).

C – Cu privire la a treia întrebare

55. A treia întrebare are drept obiect norma de competență specială enunțată la articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001. Instanța de trimitere urmărește să stabilească dacă o acțiune care se întemeiază pe caracterul pretins incomplet sau puțin clar al prospectului de informare cu privire la operațiune, precum și pe lipsa prezumată a controlului gestionării fondurilor la care certificatele erau atașate poate fi calificată drept acțiune în materie delictuală sau cvasidelictuală în sensul articolului 5 punctul 3 din regulamentul menționat.

56. Rațiunea principală a normei de competență specială enunțate la articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 este, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, existența unei legături deosebit de strânse între litigiu și instanța de la locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă, care justifică atribuirea competenței în favoarea acesteia din urmă pentru motive legate de buna administrare a justiției și de organizarea utilă a procesului²¹. Astfel, instanța de la locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă este, în mod obișnuit, cea mai în măsură să se pronunțe asupra cauzei, în special din motive legate de proximitatea față de litigiu și de facilitatea administrării probelor²².

57. În primul rând, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă, în cazul emiterii unei obligațiuni la purtător, drepturile întemeiate pe răspunderea emitentului aferentă prospectului de emisiune și drepturile născute ca urmare a nerespectării obligației de protecție și de informare reprezintă „drepturi delictuale sau cvasidelictuale” în sensul articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001?

58. Răspunsul la această întrebare este clar afirmativ. Mai întâi, această noțiune – autonomă – cuprinde orice cerere care urmărește să pună în discuție răspunderea pârâtului și care nu are legătură cu materia contractuală în sensul articolului 5 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001²³. Or, articolul 5 punctul 3 din acest regulament nu exclude în sine anumite materii. Doctrina confirmă acest lucru, subliniind că acest articol este, în principiu, aplicabil prejudiciilor suferite de investitori²⁴ și în special răspunderii aferente prospectului de emisiune²⁵.

59. În ceea ce privește stabilirea locului unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă se consideră că locul faptei prejudiciabile se situează la domiciliul victimei ca centru al intereselor acesteia, și anume în Austria.

60. Potrivit unei jurisprudențe constante, în cazul în care nu există identitate între locul în care s-a produs fapta susceptibilă să angajeze răspunderea delictuală sau cvasidelictuală și locul în care s-a produs prejudiciul cauzat de această faptă, expresia „locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă” poate viza două locuri diferite, și anume locul unde s-a produs prejudiciul²⁶ și locul unde s-a produs evenimentul cauzator²⁷ al acestui prejudiciu²⁸.

61. În plus, în Hotărârea Kronhofer (EU:C:2004:364), Curtea a declarat că articolul 5 punctul 3 din Convenția de la Bruxelles trebuia interpretat în sensul că expresia „locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă” nu vizează locul unde se află domiciliul reclamantului și unde s-ar afla „centrul intereselor acestuia”, *numai pentru motivul* că acesta ar fi suferit aici un prejudiciu financiar care

21 — A se vedea Hotărârea Zuid-Chemie (C-189/08, EU:C:2009:475, punctul 24 și jurisprudența citată).

22 — *Ibidem* (punctul 24 și jurisprudența citată).

23 — A se vedea Hotărârile Kalfelis (189/87, EU:C:1988:459, punctele 17 și 18), precum și Engler (EU:C:2005:33, punctul 29).

24 — Hotărârea Kronhofer (C-168/02, EU:C:2004:364).

25 — A se vedea de exemplu Bachmann, G., „Die internationale Zuständigkeit für Klagen wegen fehlerhafter Kapitalmarktinformation”, *Praxis des Internationalen Privat- und Verfahrensrechts*, vol. 27, 2007, p. 77-86 și în special p. 81; Kropholler, J., și von Hein, J., *op. cit.*, punctul 74.

26 — Denumit „Erfolgsort” potrivit doctrinei germane și „miejsce wystąpienia szkody” potrivit doctrinei poloneze.

27 — Denumit „Handlungsort” potrivit doctrinei germane și „miejsce powstania zdarzenia powodującego szkodę” potrivit doctrinei poloneze.

28 — A se vedea Hotărârile Bier (21/76, EU:C:1976:166, punctul 24), Zuid-Chemie (EU:C:2009:475, punctul 23) și Kainz (C-45/13, EU:C:2014:7, punctul 23).

rezultă din pierderea unor elemente din patrimoniul său care s-a produs și a fost suferită în alt stat contractant²⁹. În ceea ce privește această competență specială prevăzută la articolul 5 punctul 3 menționat, Curtea a urmat opinia avocatului general Léger, care arătase, în concluziile prezentate în această cauză, că niciun element nu justifică să se confere atribuirea de competență instanțelor dintr-un alt stat contractant decât cel pe teritoriul căruia se situează faptul generator și materializarea prejudiciului, cu alte cuvinte toate elementele care constituie răspunderea³⁰. O astfel de atribuire de competență nu ar răspunde niciunei nevoi obiective din punctul de vedere al administrării probelor sau al organizării procesului³¹.

62. Prin urmare, se pune problema de a stabili care sunt, în speță, elementele constitutive ale unei eventuale răspunderi.

63. Chiar dacă faptele enunțate în decizia de trimitere nu furnizează indicații suficiente de concrete pentru a elimina orice îndoială în ceea ce privește stabilirea locului unde s-a produs prejudiciul, este totuși clar că situația de fapt din prezenta cauză nu se poate compara cu cea din cauza care a determinat pronunțarea Hotărârii Kronhofer (EU:C:2004:364). Amintim că, în această din urmă cauză, reclamantul din litigiul principal, domnul Kronhofer, cu domiciliul în Austria, încheiase prin telefon cu particulari cu domiciliul în Germania un contract privind opțiuni de cumpărare cu privire la acțiuni și, pentru acest motiv, transferase suma datorată într-un cont de investiții din Germania.

64. În schimb, în prezenta cauză, Barclays Bank a publicat un prospect în Austria. Acest lucru constituie un indicator al unei fapte prejudiciabile care poate sta la baza unei competențe jurisdicționale în temeiul articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001.

65. Considerăm că, atunci când un prospect este publicat în unul sau în mai multe state membre, poate fi vorba în fiecare caz despre o faptă prejudiciabilă care poate sta la baza unei competențe jurisdicționale în temeiul articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001.

66. În acest context, am fi înclinați, după cum sugerează Comisia în observațiile sale, să recurgem la Hotărârea Shevill și alții³², în care Curtea a interpretat expresia „locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă” în sensul că, în cazul calomniei prin intermediul unui articol de presă difuzat în mai multe state membre, persoana prejudiciată putea introduce de asemenea împotriva editorului o acțiune în despăgubire înaintea instanțelor din fiecare stat în care publicația fusese difuzată și în care persoana prejudiciată pretindea că a suferit o atingere adusă reputației sale, această acțiune fiind limitată la prejudiciul suferit în țara a cărei instanță este sesizată. Această idee este confirmată de Hotărârea eDate Advertising și alții³³.

67. Prin urmare, propunem Curții să răspundă la a treia întrebare că articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că acoperă orice cerere care urmărește să pună în discuție răspunderea pârâtului și care nu are legătură cu materia contractuală în sensul articolului 5 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001. Această primă dispoziție include răspunderea juridică aferentă prospectului. „Locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă”, în sensul articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001, trebuie interpretat în sensul că include locul unde se află domiciliul deținătorului de certificate, în cazul în care publicarea prospectului în statul membru în care este situat domiciliul deținătorului se află la originea prejudiciului financiar.

29 — Hotărârea Kronhofer (EU:C:2004:364, punctul 21).

30 — A se vedea Concluziile avocatului general Léger prezentate în cauza Kronhofer (C-168/02, EU:C:2004:24, punctul 46).

31 — Hotărârea Kronhofer (EU:C:2004:364, punctul 18).

32 — C-68/93, EU:C:1995:61, punctul 33.

33 — C-509/09 și C-161/10, EU:C:2011:685, punctul 52.

D – Cu privire la a patra întrebare

68. Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă, în cadrul verificării competenței, aceasta trebuie să procedeze la o administrare detaliată a probelor sau trebuie să considere că doar susținerile reclamantei din litigiul principal sunt corecte.

69. Cu titlu introductiv, trebuie amintit că competența instanței este determinată de normele autonome ale Regulamentului nr. 44/2001, în timp ce fondul cauzei este soluționat potrivit dreptului național aplicabil, determinat de normele care reglementează conflictele de legi privind obligațiile contractuale³⁴ sau necontractuale³⁵.

70. Instanța de trimitere nu explică motivul pentru care aceasta se referă la articolele 25 și 26 din Regulamentul nr. 44/2001. În opinia noastră, aceste articole nu au nicio legătură cu întrebarea adresată. Potrivit textului articolului 25 menționat, acesta se referă numai la competențele exclusive prevăzute la articolul 22 din Regulamentul nr. 44/2001.

71. Problema întinderii verificării se pune pentru toate normele de competență prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001.

72. Considerăm că jurisprudența existentă ne furnizează deja mai multe indicii pentru a putea răspunde la această întrebare, indicii care sunt menționate deja în decizia de trimitere.

73. Regulamentul nr. 44/2001 nu precizează întinderea obligațiilor de control care revin unei instanțe naționale cu ocazia verificării competenței sale. Potrivit jurisprudenței constante, Convenția de la Bruxelles nu avea ca obiect unificarea normelor de procedură ale statelor contractante, ci repartizarea competențelor judiciare pentru soluționarea litigiilor în materie civilă și comercială în relațiile dintre statele membre și facilitarea executării hotărârilor judecătorești³⁶. Reiese de asemenea dintr-o jurisprudență constantă că, în ceea ce privește normele de procedură, trebuie să ne raportăm la normele naționale aplicabile de către instanța sesizată, sub rezerva ca aplicarea acestor norme să nu aducă atingere efectului util al Convenției de la Bruxelles³⁷.

74. Astfel, Curtea a considerat că un reclamant beneficia de instanța de la locul de executare a contractului potrivit articolului 5 alineatul (1) din Convenția de la Bruxelles, chiar dacă încheierea contractului care se afla la originea acțiunii era în litigiu între părți³⁸. Aceasta a precizat de asemenea că era conform cu spiritul de securitate juridică faptul că instanța națională sesizată se poate pronunța cu ușurință cu privire la propria competență pe baza normelor respectivei convenții, fără să fie obligată să procedeze la examinarea cauzei pe fond³⁹.

34 — Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) (JO L 177, p. 6).

35 — Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale (Roma II) (JO L 199, p. 40).

36 — A se vedea în această privință Hotărârile Shevill și alții (EU:C:1995:61, punctul 35), Italian Leather (C-80/00, EU:C:2002:342, punctul 43), precum și DFDS Torline (C-18/02, EU:C:2004:74, punctul 23).

37 — Hotărârile Hagen (C-365/88, EU:C:1990:203, punctele 19 și 20) și Shevill și alții (EU:C:1995:61, punctul 36).

38 — Hotărârea Effer (38/81, EU:C:1982:79, punctul 8).

39 — Hotărârea Benincasa (C-269/95, EU:C:1997:337, punctul 27).

75. Mai recent, Curtea a statuat că, în stadiul verificării competenței internaționale, instanța sesizată nu apreciază nici admisibilitatea, nici temeinicia cererii în constatare negativă potrivit normelor dreptului național, ci identifică numai criteriile de legătură cu statul instanței respective care justifică competența sa în temeiul articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001⁴⁰. Curtea a statuat de asemenea că, în aplicarea articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001, instanța sesizată poate considera stabilite, exclusiv în vederea verificării competenței sale în temeiul acestei dispoziții, susținerile reclamantului cu privire la condițiile răspunderii delictuale sau cvasidelictuale⁴¹.

76. Cu toate acestea, pentru a-și întemeia competența, instanța chemată să soluționeze un litigiu nu poate, astfel cum pare să propună instanța de trimitere, să se bazeze exclusiv pe elementele invocate de reclamant. Pentru a garanta efectul util al Regulamentului nr. 44/2001, aceasta trebuie să se întemeieze pe toate elementele de care dispune.

77. În acest context, considerăm că articolul 24 din Regulamentul nr. 44/2001 ar fi lipsit de valoare sa normativă în cazul în care pârâtul nu ar avea posibilitatea să își prezinte argumentele în ceea ce privește competența instanței sesizate. În fapt, această dispoziție prevede în mod expres posibilitatea oferită pârâtului de a-și prezenta argumentele în ceea ce privește competența.

78. Acestea fiind zise, instanța sesizată nu trebuie să amâne examinarea competenței prin administrarea probelor. Ea trebuie să efectueze o evaluare *prima facie* a competenței sale.

79. Considerăm, așadar, că normele procedurale naționale precum cele descrise de instanța de trimitere, care prevăd că instanța sesizată trebuie să se asigure numai de temeinicia aparentă a susținerilor reclamantului, fără ca, dacă este cazul, elementele prezentate de pârât să fie luate în considerare, sunt contrare efectului util al Regulamentului nr. 44/2001.

80. Prin urmare, propunem Curții să răspundă la a patra întrebare că, pentru a-și stabili competența în temeiul dispozițiilor Regulamentului nr. 44/2001, instanța sesizată cu un litigiu trebuie să aprecieze, în cadrul unui control *prima facie*, toate elementele de care dispune, inclusiv, dacă este cazul, elementele invocate de pârât.

V – Concluzie

81. Având în vedere toate considerațiile care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Handelsgericht Wien după cum urmează:

- „1) Articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că impune încheierea unui contract între părțile la un litigiu. Atunci când un consumator a dobândit un certificat care reprezintă împrumutul unei întreprinderi sub forma unei obligațiuni la purtător nu de la emitentul acestui certificat, ci de la un terț care l-a obținut la rândul său de la emitent, nu a fost încheiat un contract între consumator și emitentul certificatului.
- 2) Articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că impune o relație contractuală în sensul unui angajament asumat în mod liber de către o parte față de cealaltă. O astfel de relație nu există într-o situație în care un particular a dobândit un certificat care reprezintă împrumutul unei întreprinderi sub forma unei obligațiuni la purtător nu de la emitentul acestui certificat, ci de la un terț care l-a obținut la rândul său de la emitent.

40 — Hotărârea Folien Fischer și Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664, punctul 50).

41 — Hotărârea Hi Hotel HCF (C-387/12, EU:C:2014:215, punctul 20).

- 3) Articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că acoperă orice cerere care urmărește să pună în discuție răspunderea pârâtului și care nu are legătură cu materia contractuală în sensul articolului 5 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001. Această primă dispoziție include răspunderea juridică aferentă prospectului. «Locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă», în sensul articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001, trebuie interpretat în sensul că vizează locul unde se află domiciliul deținătorului de certificate, în cazul în care publicarea prospectului în statul membru în care este situat domiciliul deținătorului se află la originea prejudiciului financiar.
- 4) Pentru a-și stabili competența în temeiul dispozițiilor Regulamentului nr. 44/2001, instanța sesizată cu un litigiu trebuie să aprecieze, în cadrul unui control *prima facie*, toate elementele de care dispune, inclusiv, dacă este cazul, elementele invocate de pârât.”